

מלאכות בישול מפ"ת פוגדרת כתיקון חומר ע"י חוס פאש. פאדע במאכח שאין בה משום תיקון פדרוש למלאכות בישול אינן אוסור מפ"ת אצ"פ שבלשון בני אדם נקראת בישול. וכן, פאושפ אצשפ לפ"י פשבת שצ"י יתבשל משבו בשבת לא שייך לחייבו משום מלאכה שפרי פוא לא אשפ כלום בשבת. ככל זאת אוסור חז"ל כמה פאלות בשבת בלע שבלשון בני"א נקראות בישול - (מ'חז' כמבש"ל). אזו אצשים בצ"ש ובשבת שזרו אלהם או מלאכה.

א. פאנח קדרה צ"ע אי מאלה בצ"ש כדי שפתבשיל יתבשל בשבת חשו חז"ל שיבא לפגיד את פאש בשבת וצבור (בש"ע) אל אוסור פבצרה. ע"ן זה נקרא **שפי"פ**.

ב. תבשיל שנתבשל כ"ל לפ"י פשבת ופסירו מן פאש, ובשבת - כשפתבשיל צדי"ן רותח (באופן שלכא שייך בישול אחר בישול בלח) - חול"ב לפחזירו לאש, אוסורו חז"ל משום, מ'חז' כמבש"ל בשבת. חזרה זו נקראת **חזרה**.

ג. מ' שאין לו תנור וכי"ס בבית או שמאצ"ל שלכא לפשעיר אי דלוק בבית (למש"ל בק"ל) למשק כל פשבת - ובמקום זה, מתחיל את פבישול לפ"י פשבת צ"ע אי וקודם חשיכה מוריד את פתבשיל מצ"ל פאש ומכסו בחומר אשר באצו לחמם כדי לפמור את פבישול. כיסוי כזה אוסור מדרבנן ונקרא **פאנע בדבר פמוסי** **בלח**.

ד. וכן חול"ב לפסות קדרה בשבת כדי לפמור אל חוס פתבשיל שבו אפי" בחומר שאינן מחמם אוסור מדרבנן זה נקרא **פאנע בדבר שאינן פמוסי בלח**.

את צמ"ע חזרות פאנע - פאנע לפ"י פשבת בדבר פמוסי בלח, ובשבת אפי" בדבר פמוסי בלח נראו בלח ובראשונם.

פאנע

ב"ן פשמות' פוא פזמן שב"ן שקיצת פחמה לב"ן ל"את פכוכבים - ופוא ספק יוס ספק לילח. בצ"ש ב"ן פשמות אוסור לפשות שום מלאכה דאורייתא שפרי ספיקא דאורייתא לחומרא. בנ"ע לפאסוריס דרבנן - חז"ל אוסור חו אוסוריס דרבנן כבר מב"ן פשמות, אבל ישנן דברים שפתירו -

1. שבת ד"ד צ"א במשנה, ספק חשיכה... ורש"י

חז"ל פתירו לפשך דמצי ב"פ"ש כ"ן דמפ"ת סומכים אל זה שחב צמ"י פאר"ל מצשרים ורק מדרבנן חוששים שאינן מצושר ומחילא אין בעשורו משום תיקון אמור - ופואיל וכ"ל פאסור פוא משום, תיקון מנ"ב פתירו חז"ל ב"פ"ש. וכן לפ"י אירוב חזירות פתיקון פוא רק דרבנן שפרי חז"ר פשותפ"ן פוא רשות פ"ח"ד מפ"ת שאין רש"י לפשבת נקבצת צ"י בעלות אלא צ"י פיק"ל מחזירות. ופאנע פתירו ב"פ"ש ע"כ אבל לא מובן לפ"י -

2. פ"ס בלח, אוסור רבא מפ"י נח ... שנתה בלח"ס, ורש"י... לפ"י בלח כ"ל

לפי רש"י סו"מ"י פ"א כ"י:
פאנע בצ"ש בדבר פמוסי בלח אוסור חזרה שנתה בלח"ס וחתה פ"ס בשבת שפרי באו לפמוסי חוס! וזו (פאנע פמוסי בלח) אוסור לפ"י פשבת וכ"ש ב"פ"ש ובשבת צ"מ.
פאנע בשבת בא"פ אוסור שנתה בלח"ס בשבת מל"א שתבשילו נ"לען ויב"ל וירתיחן אל פאש. בצ"ש לא שייך חזרה זו, ואפי" ב"פ"ש פתירו חז"ל דלא שכיח שכבר ב"פ"ש נ"לען פתבשיל.
ופנה מפ"ש רש"י בפאנע בשבת שחשו לפמור ירתיח תבשילו שנתה שייך רק לפסרתו די"ש בא"ב בלח שנתה, אבל לפ"י שסובריס אין בא"ב בלח חז"ל לפ"י חז"ל פאנע בא"פ בשבת -

3. ראו"ש פ"ק כ"ר סו"מ"י י', ולמצי דפרש"י...

לפי פתיקון בבא"ב בלח פזצירה פ"א או פבצרה.

4. ש"ע או"ח ס"י רנ"ז סע"ל א', ... אפי" מבצ"י, ומ"ב ס"ק ו'

פלכח כ"ו שראינן ברש"י

(קס"ו ע')

למדן איסור פסוק מביא וס בדבר פוסק פבל וכ"ש בשבת ע"מ (אדא שלפי גירסת פרי"ף מותרת ב"ש), ואיסור פסוק בשבת ככל דבר. ואתה, עליו לברר מה נקרא פסוק - מה נקרא מוסף פבל פמשנה פפרק בנה אמן עוקת בגין פפסוק מביא ומבאר אילו חומרים מוספים פבל ואילו ל:ד.

1' שבת דף מ"ז ע"ב משנה, במה אומן... ורש"י

ע"ת (פסולת הציתים שנגארת אחרי פכתיפה), זבל, מלת, סידי, וחול מוספים פבל לעולם. תבן, זגין (פסולת פצנבים פנגארת אחרי דריכה), מוכין, ועשבים אינם מוספים פבל אדא כשצדין לחין, משנת"ש אינם מוספים פבל.

2' ע"ב במ"א, איביציא לכו... דא מסקי פבלאו

פ"א, ר"תה לפוכיח מ"י זירא שדוקא ע"ת של ציתים שלבד מוספה פבל, ופ"א דחתה את פרא"י ופ"ב"ל את דברי ר' זירא (ד"ק בג"ת של ציתים אסור) דאופן פכתוב בגברין דפ"ינן במסין בגבר ש"א מ"פבל ופ"ח ע"ת מתחת לקדירה פמאנע - דאז רק ע"ת ציתים יש ביכולתה לפעולות חום לקדירה, אב"ל פמאנע קדירה כולל בג"ת - ע"ת שומעין נקראת פמאנע בגבר פמוס"ף פבל ואסור אפי' מביא"י. ולכאורה מ"א מ"א ע"ת" א"ס מ"א בגבר ש"א מ"א פבל אסור מביא"י א"ס בא"פ תוספת חום מנקוס אחר.

³תוס' ע"ב דף מ"ח ע"א ד"ה בציתים, ויש תימה... דמחיש פכ"י

לפי ר"י אין פמאנע ר' זירא נקראת פמאנע במ"ה שפ"י פקדירה מוקפת דברים ש"א מ"א פבל, ופ"א אסורא ז"א ש"א מ"א מ"א כולל בג"ת, ובכ"ה ע"תה (שפ"נ מ"א את פמאנע) א"פ שפ"א חמה ל"א ש"ק פג"ת וחותר לפ"א את פקדירה בג"ת ע"ה פכ"ה.

⁴ע"ב בתוס', ועוד יש... אין לאסור

לר"י, בכ"ה ע"תה ש"ק לע"ז ש"א מ"א מ"א כ"ל פקדירה בתוכה, מ"א פ"ת א"פ" באופן שכל פקדירה שקוצה בתוכה ע"ת א"ס אין פקדירה נ"ע את בדפנות פכ"ה ש"א ז"ל ד"ק פמאנע. וכ"ז לר"י -

⁵ע"ב, ורבינו ברוך... פבל מצ"ח

ש"ת רבינו ברוך פ"א שפמאנע ר' זירא נקראת פמאנע במ"ה, אב"ל אין כ"ה ע"תה מוספה פבל מצ"ח ונקראת מ"א. וא"כ א"פ" בכ"ה גדולה כשפ"א ע"תה מותר לפ"א בתוכה מביא"י וא"פ" א"ס פקדירה מצ"ח דפנות פכ"ה. וי"א - דבכ"ה ק"ש ע"תה מותר לפ"א מ"א בגבר ש"א מ"א ב"ן לר"י וב"ן לר"ב, ובמקום לר"י מותר רק של"א כד"ק פמאנע דפ"ינן ע"י פוסק איור ולר"ב א"פ" ד"ק פמאנע. ובכ"ה ש"א ע"תה לכ"ה מותר רק של"א כד"ק פמאנע.

פ"א פ"א מ"א אב"י פרא"ש פפחזקת פח"ן לע"ת -

⁶א"ר א"ח ס"י ר"ז, ובע"ז... דפנות, ובי"ד ד"ה וכתב... ורש"י

לפי פ"א א"פ שפרא"ש פשאיר את פקדירה בכ"ה ע"תה מ"א ל"א כ"ס אתה ד"ק פמאנע (ד"ל כ"ה), ול"א ב"ר א"ס פרחיק את פקדירה מ"א פנות בג"ת ש"תה כ"ה ע"תה וכ"י, או ש"פ מ"א ע"תה כ"ס בכ"ה נ"ח ע"תה ע"תה ע"תה כ"י ע"תה ע"תה את ד"ל ופ"ג ד"ס -

⁷ב"י ע"ב ד"ה מ"ה רבינו ובע"ז, ומה שעשה... פקדירה, מפני שיתישל... פ"ה

לפי פ"א חולק ר"א ע"ת ע"ת ר"ב ו"ס ע"ת ר"י ואוסר פמאנע ע"ה כ"ה נ"ח ע"ת

⁸ש"ע א"ח ס"י ר"ז סע"ף ח', ורש"י, וא"ס נתן... אין כאן פמאנע

פ"א ל"א פ"א את פאיסור ד"ק פמאנע אד"א בכ"ה ע"תה ע"תה ע"תה

⁹מ"ב ע"ב ע"ת מ"ה... פנע"ן לפ"ת, ושע"ל א"ת מ"ב

מ"ב פח"ר כ"א ע"ת (כ"ה ב"י) וא"ן מ"ח מ"ק"ס כ"ה ור"י

¹⁰ש"ע ס"י ר"ח, מ"ב ע"ת ב', ורש"י

א"ן איסור פמאנע ע"ה קדירה ח"ה ש"א תח"ה א"ס (מביא"י) ש"א מוספה פבל אד"א פולכת ומתקרת - ופ"א ש"ת ר"ב מ"א שפ"כ כמותו

ופ"ה, ל"א ע"ת יש פוסק ב"ן פכ"י לקדירה אין ע"ה ע"ת פמאנע -

¹¹מ"א ס"י ר"ז סוף סע"ף א', וי"א דא"פ" א"ס פקדירה... וכן פמאנע

לפי פ"א א"פ" א"ס קדירה יושבת בג"ת (או יש כ"ס אחר מצ"ח לקדירה) אין ע"ת ע"ת פמאנע א"ס פ"א ע"ת

6 אורח חיים רנז הלכות שבת

ובענין זה היה הוא מטמין היה לו כירה
שדפנותיה גבוהין יותר מפי הקדרה ואויר בין
דופני הכירה לקדרה ונותן הקדרה לתוכה ומכסה
פי הכירה בלוח או בדבר אחר (טז) והיה נותן
בגדים על הכיסוי והיה אומר שאין זה דרך
הטמנה כיון שאין הקדרה נוגעת בשום דבר אלא
עומדת על הכירה ואויר בינה לדפנות

בית יוסף

ובתב רבינו וגם על הטמנה שא"א ז"ל יש לפקפק.
כלומר שאף על פי שלא היו גחלים בכירה מכל מקום מחמת חוס
הכירה היו מחממים הבגדים ומוסיפין הכל אלא שהוא היה מחלק
לומר דכיון דאין הבגדים נוגעים בקדרה אינו דרך הטמנה ושרי

7 ומה שעשה

הרא"ש דפנות הכירה גבוהות מפי מפני שיתישב הלוח
הקדרה יותר יפה

למדן שבשבת צ"מ אסור לפאן אפ" בדבר שא"מ ובל"ג. בל"ג מ"ן כחפ אופנים שבפס פתירו פאנע בשבת:

1. 'שבת ד' ג"א א"א במשנה ... לכסותו'

משנה זו באה לחדש את פאסור של פאנע בא"מ בשבת, ופתירה פחזרת פכיסו בשבת של"א אסור אל"א תחלת פאנע (בא"מ).

2. 'שם בל"ג, ת"ר אצ"פ שנינו ... ומניח את פסדיניס, ורש"י'

מותר לפוסל לכיסוי - ואפ"י לפחל"ל כיויים ול"א נחשב לפתחלת פאנע

3. 'ש"ע א"ח סי' רנ"ז סעיף ד'

פשו"ע פוסל בדבר שאינו מבוש"ל כ"ז אסור לפחזיר פכיסו משום בישול. ולכאורה ז"ע איך דבר שאינו מוסל פב"ל יב"ל לפ"ע?

4. 'בה"ט שם ד"ה גורס ... ובהפוספ גורס בישול'

לפי פנ"א אין איסור תוספת פאנע בא"מ אפ"י באינו מבוש"ל כ"ז, ופשו"ע (לפי פנ"א) בא ל"אסור לכסות בבגדים קדירה פישבת בכירה שאינה גרופה כשפפאנע בלתי זמורה - ובאופן זה בל"ג ש"כ חש בישול כשאינו מבוש"ל כ"ז. לפי בית האיר קדירה רותחת שאינה מבוש"ל כ"ז יתבשל אפ"י בפאנע שנינו (ולסברתו נ"מ).

בל"ג יש עוד פיתרים לפאסור פאנע בשבת:

5. 'שם במשנה, דל"ג... ורש"י, ובל"ג קמ"ד, ורש"י'

לפי רש"י מותר לפאן את פ"ון לפחזיק את זינתו, ואפ"י בדבר שדדק לפאן לחימום - של"א גזר מ"ן מראית פ"ן. ומש"ע שפאן את פ"ון כדי של"א י"טען יותר ודאי אסור.

6. 'שם, וכן פ"ה רשב"ט אומר ... מירתח לפ"י, ורש"י'

אין איסור בפאנת כלי שני - לפ"י ד"ק א"א א"א א"א את פתבש"ל לכ"ש כדי לפ"ן

7. 'ר"ן פרק במה אומן (בר"ל כ"ט ע"ב) ד"ה אומר רב יפוד'

לרמב"ם מותר לפאן את פ"ון או כלי שני אפ"י לפשור אל חומו

8. 'שם ד"ה הפ"ק ... נ"מ אסור'

אפ"י לפי הרמב"ם פפיתר פוא רק בא"מ

9. 'ש"ע א"ח סי' רנ"ז סעיף ה', ו'

פ"כ כרמב"ם

ופנ"ל לפ"ע (ד"ל #3 ע"ס 10) למדן שקדירה חמה של"א אל פאש נקראת א"מ ומותר לפ"ן דבר קר אל גב פבצ"י -

10. 'מ"ב סי' רנ"ח ס"ק ב', ודוקא לפ"ח...'

לפי פיתר פאנת ז"ון בשבת כל דבר מ"מ נקרא מוסל פב"ל

11. 'מ"ב סי' רנ"ז סוף ס"ק כ"ח, ואפ"ל בכ"ל ראשון... וש"ע ז"ל א"ח כ"ט'

חס שנ"ט אב"ל לפ"ע לפי פ"י פמ"ב ברמ"א אד"ן נקרא מתבשל ואולי אין לפ"ע ז"ון ואסור לפאן. אב"ל לפ"ע פמ"ב מיק"ל

למדינת עם אמת שפ"י שחש חז"ל שהשפעה תבשיל ע"ג חלמים נאולות יבאו לחמות בפי בשבת ולכן חייב - או להשתמש בדלק שאינו משאיר חלמים (ק), או לערוף את הכירה מהחלמים, או לכסות את החלמים באפר. את הצורה הנצחה של חזרו כשהתבשיל נתבשל לפני כניסת השבת שלם חששו שיהיה יבול ע"ד כדי שישכח שאסור לחמות בחלמים בשבת אלא יבאו שפ"י או אולם מבושם לסודות שבת, אולם אם התבשיל מבושם אך פ"י מצדדו שיתחמם יותר - לא יחמה בחלמים להרתיחו. לפי חנ"י - וכן פסקו רש"י ותוס' - כל שפ"י התבשיל לבישול כמב"ד כבר מותר להשאירו על החלמים עם כניסת השבת, לפי כמה אומרים במשנה. פאנע ר"ש כירה חולקת על חנ"י, ואוסרת שפ"י אפי' בתבשיל שנתבשל כמב"ד כל שכלו נתבשל כ"ז, ולרוב משאיר - וכן פסק הרמב"ם - אפי' נתבשל כ"ז אלא שצ"י מלמך ויפה לו חוששים לחתו.

במ"מ מלין עוד אופן שלם חששו למשנא יתחב ומותר להשקות ע"ג חלמים -

1' שבת דף י"ח ע"ב, והשתא דאמר נר ... ארנא חייא שפיר דמי, ורש"י

בשר חי לא יתבשל ע"ג חלמים מכניסת השבת ועד זמן סודות הלילה, ולמחרת בודאי יבאו מוכן אפי' בלי חתו וממילא לא חיישין למשנא יתחב. ואפי' יש בקדירה תבשיל שנתבשל פחות מכמב"ד? וזרק לתוכו ע"ג שלם נתבשל כל עם חשיכה בכל מותר בשפ"י. וא"כ גזרת שפ"י שייכת רק בתבשיל ולא בש"י דפ"י שנתבשל ק"ת אולם לא גזע למכיל ב"ד רש"י ותוס' - ולרמב"ם כל שצ"י מלמך ויפה לו אסור.

2' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג סעיף א' ... ואם נתן בה ... דעתו מנני

דעב זא פ"א שיטת רמב"ם

3' ע"ס, וי"א שכל שנתבשל ... עליה בשבת, ורמ"א, ונפא ... אחרונה

דעב שני' פ"א שיטת רש"י ותוס'. ונפא לפי כללי הפוסק בש"ע ר"ב המחבר לפוסק כדעב פראשנע, ומננע אשכנז לפי הרמ"א פ"א כשני' דפ"י רש"י ותוס'.

4' ביאור פלכא שם ד"ה ונפא דפקד ... וכו' שכתב הרמ"א

בה"ט מחמיר כמב"ם אפי' לאשכנזי, ונפא כמ"א אין למחות בו.

וכל זה ענין שפ"י. ונפא ע"ג למדינת עם אסור הפאנע בע"ש בדבר פאוס"ף פבל אשר ע"ש - וכן פסק שפ"י - פ"א גזרה נאמ"א מ"מ ברמ"ף וחתה בחלמים בשבת. ויש ע"י בדבר - כ"ג עם באיסור שפ"י, וגם באיסור הפאנע פ"א חתו, ואם בה"ח או מבושם (כמב"ד ע"מ"א, כ"ז ומלמך ורע לו לש"ע) לא חששו לחתו ע"ש שפ"י, מסברא עם הפאנע לר"ב לפי כן - וא"כ כל איסור הפאנע בע"ש בדבר פאוס"ף פבל פ"א רק בתבשיל ולא בש"י - ובש"י לא מלין רמז לזה. פראשנע נחלקו בדבר -

5' תוס' שבת דף נ"ז ע"ב ד"ה במה אומני

שיטת ר"ש מותר להפאנע בע"ש בדבר פאוס"ף פבל תבשיל שנתבשל כמב"ד ב"ד או בשר חי וכו' שפתיחו שפ"י ("ר"ש ור"ת פוסקים כחנ"י). ר"ת חולק, שלם הצכירה הפאנע שום חילוק - ופסביר שיש לחשוש לחתו בהפאנע יותר מבהש"י בגלל שבדרכו כלל אומנים לסודות שחרית וחתו בחלמים פאוקיפות את פקדנה מכל פ"ד"ן (מאורבות עם אפר) יחזק את חומו בהרבה, אולם בשפ"י - אין פחיתו מוציא כ"כ, ולפי יתחב אלא אם פאוכל ע"י אינן ראוי לאכילה ור"ב לאוכלו בלילה.

6' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג סעיף ז' ורמ"א, ובה"ט ד"ה כל ז' רכו

פלכא כר"ת, ובמקום שפ"י כר"ש אין למחות - אם פאוכל נתבשל כ"ז

ונפא בשיטת ר"ש דפאנע כשפ"י - ממילא מותר להפאנע בשר חי מע"ש אפי' בדבר פאוס"ף פבל ע"ס חש חתו שפ"י אינן נאוכל ע"ד למחר - ישנע שיטת בראשונם פאוקיפות עוד יותר -

7' רמ"א סי' רנ"ג סוף סעיף א', וי"א דכל זה ... ומ"ב ס"ק י"ב

דשיטת זו כל שכוונתו לאוכל את התבשיל למחר אין איסור הפאנע בע"ש, אולם אין פלכא כן שפ"י אין פלכא כר"ש! וע"י יש מקום למחר כן בשפ"י - ששם קדרא חיתתו מותר - ואולי עם כשכוונתו לאוכל למחר דבר שעכשו, בש"י ולא בש"י -

8' בה"ט ר"ש סי' רנ"ג ד"ה להשקותו

דמנעא אסור להשקות תבשיל שפ"א, בש"י ולא בש"י אפי' ע"ד דעב לאוכלו למחר.

צד כאן למדנע את סוגיית שפ"י דפי רוב פאשונים - דפיינ שאסור דעשפות תבשיל, דבשיל וטא בשי"ע א"ע
כירע שיש בה גחלים צד שיארף את הגחלים או שיכסה אותן באפר מחשש שמא יחתה בגחלים, איסור זה
פוא בנוסף לאיסור הפאנע אשר אם פקדירה מונחת בדבר המוסיף הבל דרך הפאנע, אז - דפי ר"ת (וכן
פסק פשו"ע) אפי' בקדרא חייבא או תבשיל המבושיל כ"ז אסור לפאנע מבעו"א ור"ש מדמה את הפזירות זו
לזו ולשיטתו גם הפאנע אסורה רק בתבשיל וטא בשי"ע.

פירוש שונה למארי מנה של עור פראשונים מלינע ברש"י:

רש"י שבת דף ע"ב ד"ה צד שיארף

רש"י כנראה הבין שהפאנע אסוקת בשפ"י דרך הפאנע ובאפו דפתיר הפאנע בכירע א"י זה שארף או קואם.
בר"ן מסביר את שיטת רש"י (וחולק עליו) -

בר"ן ריש כירה (בר"ף ע"ב) כ"ה ד"ה כירה

בר"ן (במש רבינו זרחיה פלוי - בעל המאור) הסביר בסוף במה מדליקין עסק בדין הפאנע בע"ש ובי"ש. ופרק
במה אומנם אסוקת בהפאנע, ולמה יכנס פתנא דני שפ"י בעמ"ע אם לא ששם שפ"י איירי דרך הפאנע!
אבל מה שפר"ן לא הבין ברש"י פוא הפיתר של א"י - שבמבט ראשון באו רש"י דפרש שכירע גרופה או
קאמפ אינגע מוסיפ פבל. ובשלמא גרופה אולי ס"ע כשיטת רבינו ברוך (דע"ל דף #3, 5 ON) שכל שאין לו
מקור חום עצמי, ומקור החום סולק באופן שעכשוו דדבר פולק ומלטע - נקרא דבר מוסיף. לא כן בקאם -
כיו"פ פאס באפר אז הגחלים צדין נחלשות אלכא שמכוסות אפר - פ"ז רמ"ז משא אשר רש"י קראו מוסיף
פבל! דכן חולק עליו בר"ן ומפרש את הפאנע כמו שפירשו אונתה שאר פראשונם - שיש איסור שפ"י על פאס
שלכא כדרך הפאנע, ואיסור זה פתירו בא"י - כשעשה פיכר המראש שאין ברטונן לחתות - וכך לא ישכח
כאיסור לחתות, (ובאמת י"ל ששם דרש"י הפיתר בקאם פוא משום פיכר - שאם טינע את הגחלים ק"ת א"י
כיו"פ אפר שוב לא יבאו לחתות בהן). ויז"א שלרש"י אין שום איסור שפ"י כעל אלכא דרך הפאנע.

ופנה, בסוף דברי בר"ן מבואר בשם פאשונם שהפאנע לא איירי בהפאנע אלכא, כאן שפקדורה יושבת על כוס
של ברזל או כו"כא בו או שפיא חלויב באבנים שאין שולי פקדורה נעצין בגחלים' - ומשמע שכל שפקדורה
יושבת על הגחלים פרי זו הפאנע אצ"פ שאין שום כיו"פ על דפנות פקדורה ושלכא כדברי רמ"א דע"ל (דף #3, 5 ON).

ש"ע אור"ח סי' רנ"ג סעיף א' סוף דברי המחבר, וכ"ה זה בענין...

ש"ע באו לאפוקי מדעת רש"י ואם מדעת ר"ש שמותר לפאנע קדרא חייבא או תבשיל המבושיל כ"ז (ומלכא
ורע לו) ע"ג גחלים - דרש"י פיינ מתני' ריש כירה (לפי פשיטא דלשפות תנן) ולר"ש שסברא מקי"ם בהפאנע
כ"ה פאשונם שאין חשש חיתוי בשפ"י. ופשו"ע גם פסק כמו שראינו בר"ן שאם פקדורה נעצת בגחלים פ"ז
הפאנע אצ"פ שפיא מאולף למעלה (וצ"ז חולק פרא"א).
בלעז לשיטת רש"י בשפ"י שלכא בדרך הפאנע (שפיא מתרת) אין זכר בש"ע ורמ"א.

בר"ן למדנע על צד ענין - עאם הפיתר גרופה וקאם, דאיכא פיכרא סנדק דעתו מלחמות בגחלים - שעשה
פיכר א"י שארף את הגחלים או מכסה אותן.

בר"ן שם ד"ה צד שיארף... פיכרא בכוליהו

דפי פירושמ"י ז"ר ח"ב דלכא את כ"ה גחלים שאין פיכר אם מעאיר ק"תן שאולי לא פיו יותר מאולף מתחלה.

ופנה במשנה יש גם דין שפ"י בתנור - שפוא פרהב יותר חם מכירע ודינן יותר חמורים -

שבת דף ע"ח ע"ב משנה, תנור... דלוי, ולמ' שם, כתנור דאצ"ע דגרופה... שפיר דמ'

בתנור יש איסור שפ"י אפי' אם הפיסק אינע מעאיר גחלים, וכן אפי' אם הפיקופו בעצ"ם זרף או קאם את
הגחלים.

שם בר"ן, וכי תימא... שיארף כ"ה זרכו

בר"ן פקשה שאם ז"י דלכא כ"ה גחלים דמה אסור בתנור גרופה פא לא שייך חיתוי? ופיא תירוץ שבדלד חמו
פרב שייך לעצור אלא כירע שאינע גרופה

שם, ואין תירוץ... פוא אפארו כו

בר"ן חולק וס"ד שא"ז דלויכא את הגחלים אלכא לסדקם פ"ד דפ (בכירה)

רמב"ם פרק ג' שבת פ"ה ד', ה' ו'

רמב"ם הסביר את הפיתר של א"י שהמחשע את חומה מסיח דעת מפתבשיל (ולכא מעאם פיכר) ובתנור
שחמו רב אינע מסיח דעתו ממנו ואפי' בתנור גרופה יש חשש חיתוי שא"א דלכא את כ"ה ממש.

ויז"א: שדר"ן ז"ק פיו פיכר, דרמב"ם פיסח דעת - ולשנפס כשלא שייך חיתוי מותר.

למדנו את פהבדל שבין תעור לכירה, שבתעור - מחמת חומו פרב - בין אם פוסק בקש ובין אם פוסק בעצמו
ואפילו אם פוא גויק איסור לרשפות עליו. בא"מ אפער למנא אוד נפק"מ ביניפס -

**1' שבת דל' ע"א, איבערעו ערו ... עא שניא' ורש"י, תא שמע כירא ... וקאומא' **

ככירה אצ"פ שאינע גויק אלף שאסור לרשפות תבשיל דבשיל ולכא בשיל עא עבא ולכא בתוכה, מ"מ מותר
לסמוך ער ולכא חי"שען לחתני (שעין חום פכירה משפ"ע כ"כ ער פסביבה, ולכא יחתה)

**2' ער ע"ח ע"ב, תניא כותיה דאב"י ... בגפת ועצ"י, ורש"י **

בתעור איסור אפי' לסמוך ואפי' בתעור גויק

**3' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג ע"א, ואפילו אינע גרופה ... חול"ב, ותעור ... וקאום'
4' מ"ב ער ס"ק כ"ב**

ער פמ"ב תעור שפוסק בקש ופוא גויק אין בו איסור שפ"י.

כל פדינעס ער כה עסקו בכירה ותעור, במשנע מלינע אוד מתקן לבישול וש לו דינעס מעלו -

**5' שבת דל' ע"ב במשנע, כופח... ורש"י **

כופח יותר חם מכירה אב"ל פחות חם מתעור, ומחילא פתירו לרשפות אם פפיסק פוא מקש, אב"ל כשפפיסק
פוא מצ"ס איסור לרשפות עליו למרות שפוא גויק.

6' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג ע"א, וכופח ... כתעור, ורמ"א, ככירה' ומ"ב ס"ק כ"ח

פאחרונעס נחלקים בד"ן, תעור שענ'. כמובן פכיריים שענע שונע משערס -

7' ש"ת אגרות משע חלק אור"ח סי' ע"ג, רבשול, וא"כ ... קאומא'

ר"מ אצן שאפ"י אם יש לכיר"ס חום כתעור, בכל זאת מותר לרשפות ע"פ פח שפוא פ"כר גמור - שאין
משמשים בפח ביום חול, ורק בתעור - שבדל חומו פרב - לרשפות גרפיס או קאמיס אוחו לענע איסור.

**8' ער, ולע"ז ... ערד' **

ר"מ משע עכתחלע לרשפות את פכפתורים בנע"ל לכיסוי פאש כדי שיפא פ"כר עס במקום פחתו

**9' ער, ופנה ... בידיס' **

מסברא אצן ר"מ אולי אי"ז שום גויק בכיריים שענע דלכא שייק משע חיתו אדכא משע שיוס"ל דרק ערדליקה ולכא
לכא משע חז"ל

פסולא ריש כירה עסקה ברשפ"ית תבשיל ע"פ כירה וחנני' פתיר כשפ"ע למאב"ד ולחכמים (תנא דמתנ'
לרשון אחת) רק במלמאק ורע לו - עדיין יש זורק לברר דין שפ"י בדברים שאינע זריכים בישול -

**10' תוס' שבת דל' מ"ח ע"א ד"פ דזיתים, אומר רבינע שמוע ... ולמתקן בשול' **

פתוס' פתירו בתפוחים, שראויים פרב פותר מ"מ אב"ד

**11' שבת דל' י"ח ע"ב, עא ימלע נחתום ... עס חשיכה, גזרה ... בגחלים' **

במים אצ"פ שנאכל ח"י יש איסור - וכנראה דומה לר"ב בתוס'

12' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג ע"א ד', חשכה, ע"פ ע', חשיכה, ומ"ב ס"ק מ"ט

אפי' לש"ע שפסק דלכא כחנני' אין איסור שפ"י בפירות (ובמים איסור)

משה

או"ח

אגרות

בענין תנורי הגעז שבמדינתנו בכסוי פח מתכות אם יש בזה דין כירה או תנור

7 כ"ז אדר שני תשי"א.

מע"כ ידידי הרב ר' בנימין זאב צוקער שליט"א מתלמידי הכולל דספרינג וואלי.

בדבר תנורי הגעז שבמדינתנו בכסוי פח של מתכות שהעולם נוהגין היתר להשתות שנסתפקת אם יש להן דין כירה או תנור. הנה חומרת תנור הוא משום שנקלט חומו לתוכו טפי מכירה כדפרש"י בדף ל"ח ויכול להתבשל שם מצד עצם חומו אף כשיגרפו הגחלים ולכן ליכא היכרא ממה שגורף וקוטם שמסלק דעתו מלחתות בגחלים אף אם יצטרך למהר הבשול שזהו הטעם שמועיל בכירה גריפה וקטימה כדאיתא בר"ן בשם רב האי גאון ורב אפרים גאון והסכים להו הר"ן, וא"כ בתנור שכיון שרב חומו אפשר שהגריפה והקטימה שעושה הוא משום שירא שלא יקדיח תבשילו ברבוי האש ואינו היכר שהוא מחמת שמסלק דעתו מלחתות אף לכשיצטרך למהר הבשול ולכן אסור שמא יחתה כשיצטרך למהר הבשול.

וא"כ הוא שייך רק בתנור שדרך הבשול והאפיה הוא הרבה פעמים בקטימה וגריפה וליכא היכרא במה שגורף וקוטם שאין דעתו לחתות. אבל בתנורי הגעז שאין הדרך כלל לבשל בכסוי פח מתכות אין לך היכר גדול מזה שמסלק דעתו מלחתות ואין לחוש לחתות, ונמצא שלפ"ז יש לתנורי הגעז שכיסה בפח מתכות דין כירה קטומה.

8 ולפ"ז אף בלא כסוי גם על הכפתורים שעל ידם מקטינים ומגדילים אלא שיכסה רק את האש לבד נמי אפשר יש להתיר דגם בכסוי על האש לבד הוא היכר גדול שאין דעתו לחתות ולהגדיל האש יותר וכמו שנוהגין הרבה. אך יותר טוב שהכסוי של פח המתכות יכסה גם את הכפתורים כדי שההיכר יהיה גם במקום החתוי כמו הקטום שיש אולי לחוש שלא ירגיש בהכסוי ויחתה, ואף שהוא דבר רחוק מ"מ כיון שהיתר ההיכר מצינו בהיכר שבמקום החתוי אולי הוא דוקא בהיתר כזה. אבל ודאי זה לבד שיכסה את הכפתורים ולא את האש לא יועיל שהעיקר הוא שצריך להראות שדעתו להפחית שזה נראה יותר בכסוי האש. אבל כיון ששם היו תרוייהו למעליותא שמפחית את החום והיה במקום החתוי אפשר הוא בדוקא ולכן יש להחמיר לכסות גם את הכפתורים, אבל כיון שיותר מסתבר שגם בלא כסוי הכפתורים הוא היכר חשוב יש להקל בשעת הדחק ואין למחות באלו הנוהגים היתר בכסוי האש לבד.

9 והנה יש טעם גדול לומר דלא שייך כלל הגזרה בתנורי הגעז שלנו, דהא חזינן שרק לשלא יחתה בהגחלים גזרו ולא לשמא יביא עוד עצים כשיכלה האש, דאם היה שייך למיגזר זה היה לן לאסור גם בכירה שהסיקה בקש וגבבא שלא שייך חשש חתוי שמא יתן עוד קש כשיתבער הקש שבכירה, דהא ליכא בזה היכר, אלא צריך לומר דזה לא גזרו. ואולי משום דלא גזרו אלא בחתוי בפיו שקילא לאינשי דלא חשיב להו מעשה כ"כ מלעשות בידיהם. וא"כ בתנורי הגעז שלא שייך חתוי בהגעז שכבר יש שם אלא אם רוצה להגדיל האש צריך שיתן עוד געז אחר שנותן ע"י שפותח יותר את נקבי הצינור שיורד משם הגעז, א"כ הוא כמו להביא עצים אחרים שלא גזרו דלא חששו שיעשה בידיהם. ואף אם נימא שהטעם שלא גזרו שמא יביא עצים וקש משום שרוב הפעמים אינם בסמוך להכירה שהוא דבר קשה להביאם מרחוק ויבא לזכור קודם שיביא העצים וממילא לא גזרו אף שנוזמן שהם בסמוך משום שלא שכיח כ"כ, וכדאיתא חלוק כעין זה בריש ביצה בגזרה שמא יקטום עיי"ש בתוס', וא"כ בתנורי הגעז שהוא דבר קל לפתוח יותר את נקבי הצינור להביא יותר געז יש לגזור, מ"מ כיון שעכ"פ לא גזרו אף בעצים וקש שסמוכים להכירה, לכן גם בגעז לא היה בכלל הגזרה אף שעתה נעשה באופן שלעולם הוא סמוך, כמו דברור שאף אם היה נעשה רגילות שלעולם יהיו קש ועצים סמוך להכירה שלא היה נאסר בשביל זה כיון שעכ"פ לא אסרו כ"כ הוא בגעז שהוא רק כנעשה הרגילות שהם לעולם בסמוך להכירה שלא היה בכלל הגזרה ואנן לא מחדשינן איסורין. וגם מסתבר שלעולם היה הרגילות שיהיו עצים וקש סמוך להכירה דרוב בני"א לא היו מצמצמים להביא רק כפי הצורך ומ"מ לא גזרו בשביל זה שלא יבא ליתן קש ועצים אחרים, וא"כ הוא מטעם שלא חששו שמא יעשה בידיהם, וא"כ הוא עוד כמפורש שאין לגזור גם בתנורי הגעז שצריך לעשות בידיהם.

חזרה

המשנה ריש כירה אסרה, נתנו' ע' כירה שפסיקוה בגפת וצ'ים אב"כ גרף את בכירה מנחלים או כספ
אותו באפר. הפסוק ש' מנ'ים שתי אפטרות בפירוש המילים, ע'א יתן' - ע'פי שי'ת חנני'ה שאין אסור שפ"י
כשתבשיל נתבשל במאב"ד, עוסקת המשנה בהחזרת תבשיל עכירה ורק שם חייב ע'רף את מנחלים או
עכסותן אצ"פ שפתבשיל מבוש'ל במאב"ד. אפטרות שני' - ע'דא חנני'ה ש'ה. ע'א יתן' המשנה פירוש ע'א
יש'ה - ויש לורק ב"זיק אצ"פ שפתבשיל מבוש'ל במאב"ד. הפס' מנ'ה ע'פ'ת ע'פ'ת אי'זו מנחלים ש'ות נכונ'ה -
ופר"א"י פראשונ'ה פ'א מנ'שך דבר'י המשנה -

1' משנה שבת ד"א ע"ה, ורש"י ד"ה ב"ש, וד"ה אב"ע ד"ה תבשיל

בחלוקת ב"ה ובי"א אין מנ'ס מ'פ'ר ש'מז'ובר ע'ש בשפ"י, שפ"י רק בשפ"י' מתירין ב"ש בכירה ע'רופה שפ"י
בחזרה אסור'ם, ואפי' בשפ"י' ע'א פתירו אע"פ אב"ע ד"ה אב"ע (שפ"א מנ'שך ופ' ע'ה) - וא"כ
המשנה כפ'ש'ט ע'כ"א'ו מתפ'שת ככ'ה. כירה שפסיקוה בגפת וצ'ים ע'א יש'ה ע'לי' אב"כ פ'א א"ק, ואפי'
א"ק ע'א פתירו ב"ש ע'א'ח חנ'ן אב"ע ד"ה תבשיל, וע' פתירו חזרה, וב"ה מתירין ב"זיק אפי' תבשיל אפי'
חזרה. ומת'י א"כ דע"א חנני'.

2' ע'ס בנ"א, ת"ש מנ'קת' תרי בבי מתני' ... וב"ה אומר'ם א"ל מחזירין (ע"ה ע"א)

בחלוקת ב"ה ובי"א בשפ"י, ובכ"ל ז'את ע'חני'ה ריש'א דמתני' בחזרה, וא"כ ע'חני'ה - ב"ה
מתירין שפ"י' ואפי' בתבשיל בכירה שאינו ע'רופה (כ"ל שנתבשל במאב"ד), ובכירה ע'רופה מותר ע'ם ע'חזיר.
ע'ב"ש בכ"ל אסור חנ'י משפ"י'ת חנ'ן ע"ה כירה ע'רופה. ע'פי פ'ש'ט פ'ח'ע'קת ע'ל חנני'ה, ע'ם ע'ב"ה מותר ע'שפות
ע"ה כירה ע'רופה דוקא - אב"ע מותר ע'ם בתבשיל וע'ם ע'חזיר. וי"ז'א ד'ע'ש' פ'פירוש'ם ע'ב"ה מותר ע'חזיר
עכירה ע'רופה וע'ב"ש אסור.

ופנה, ע'רש"י כ"ל המשנה פ'א ד'ר'ך הפסוק (ע'רש"י פקדור'ה נ'ע'ע'ת ב'חל'ם) וא"כ ע'ם בחזרה פכונ'ה ע'חזרת
פקדור'ה ד'ר'ך הפסוק. וא"כ ע'פי חנני'ה ב"ה שפתירו שפ"י' - דפ"י'ע'ן הפסוק - ב'חל'ם - אצ"פ שמוס'ף פ'ב"ט -
ע'ם פתבשיל ע'תבשל במאב"ד. בכ"ל ז'את אומר'ם ע'חזיר את פקדור'ה אב"כ א"ק, ופ'ע'ם -

3' ע"ה ע'ל המשנה ע'ס ד"ה ע"א מחזירין

חזרה בשבת חמורה משפ"י'ה דנרא' כמב'ש'ל (ע"ה מפרש דבר'י ב"ש, אב"ע מסתבר ע'ס ב"ה סובר'ם כן)

4' ע'בת ד"ה ע"ה אפי'ל, אומר ר' שש' ... ע"ה דבר', ורש"י

ע"ב"ה מותר ע'חזיר ביום וע"א רק ב'ע'ל'ה ואצ"פ שבו'ם כשנע'ל את פקדור'ה בדרך כ"ל אין מחזיר, ואם
ח"כ מחזיר נרא' כמנ'חן מחד'ה.

פתוס' (כ"ו עראי'ן ב"ר'ן) ע'ומדי'ם את פוס'טי'א ע'דא כדרך הפסוק, ופ'חזרה עכירה אסור'ה אב"כ א"ק.

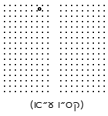
5' פתוס' ע'ס ע"ה אפי'ל, בשבת'

פתוס' פק'ש עאי'ן ב'ע'ש'ן פ'ע'א, בשבת' ע'ם ש'מנ'ע'ת ש'פ'מז'ובר פ'א ביום פ'שבת דוקא

6' פתוס' ע"ה ע"ה וב"ה אומר'ם, נבא'ע'ד יוס אסור ע'חזיר', וא'וד ... נבא'ע'ו"י

שי'ת פתוס' דכבר מצ"ש ע' אסור חזרה - ו"ז'ע' ע'נא!

7' רא"ש פרק כירה סי' ב' בסוף, ונ"ע'ל פ'א דאסור מנ'ע'ו"י! , ותפ'א"ש אות ז'
8' קרבן נתנא'ל אות ע', מנ'ע'ו"י! ב"י!

ע"רא"ש, ע"ה אסור אב"ע שבת, ובדבר' ח' ע'א ע'זרי'ע'ן דודא'ו ע'א יב'א ע'בש'ל דבר מתחל'תו בשבת, וכן א'ס נתבש'ל
ק'ת - אב"ע ע'א כ"ל לורכו.

9' מ"א אומ"ח סי' רנ"ג ע"ה ב', י"א דכ"ל שפ"א סמוך ... שאין לורק כ"ל כ"ך

פ'עכ'ה כרש"י, ואב ע'חזיר כתוס'

10' מ"ב ע'ס ס"ק ע"ה, וס"ק ע"ה, וחי' ע'חזיר'...

מ"ב פ'ב'א שי'ת סמ"ע ד'ב'ע'א נתבש'ל כ"ז ע"כ אסור דע"א פ'ע'ל, ורק בח' ע'חזיר פתירו שאין ע'ל'ן ע'ם חזרה.
וא"כ א"ל פ'סומ'ך ארש"י ותוס' ד'פ'עכ'ה חנני' וא"כ א"ק כ'די ע'שפות א'ס נתבש'ל במאב"ד, ע'כחח'ע'ת יתנ' ע'ע'א
פ'ע'א ע'פ'י פ'שבת מוקד'ם חש' חזרה.

למדת שאף עפי חנניה אסור לפחזיר קדירה לכירה שאינה ג"ק מפני שנראה כמבשיל. מובן, שאף בכירה ארופה אין שום פיתר לפחזרת תבשיל שאינן מבושל כ"ז שפ"י פוא מבשיל בשבת!

בנוסף לזה שפתבשיל חייב לפיות מבושל כ"ז ושפכירה זריכה לפיות ארופה או קמחה, מ"יין גמא כמפ תנאים פדרושים כדי שיפא ברור לכך שמהזובר בחזרה ולאו בשפ"י חדשה (שפ"י אסורה שום מיחזי כמבשיל)

1' שבת דף ע"ח א"ב, א"ר זריקא ... נמי מותר

לר' תדאי אום פנח את פקדירה מ"ז ע"ז קרקע גמל את שפ"י פראשונה וכבר לכא נקראות חזרה אלכא פתחלת שפ"י. לר' יוחנן אפי' פניחו ע"ז קרקע יש לו דין חזרה (ובג"ק מותר).

2' ע"פ, מחר חזקיה ... לפחזיר אסור

לפי גמון זו גמא ישנם ב' תנאים פדרושים בכדי שפחזרת פקדירה תקרא חזרה ולאו שפ"י חדשה: אורה ב"ז ודעתו לפחזירה.

3' ע"פ, איכא דאמרי ... לפחזיר מותר

לפי פאיכא דאמרי לכא בא חזק' לפחזיר ע"ז דברי ר' תדאי ולפוס"ף תנאי אלכא לפקד - אום דעתו לפחזירה חשיב חזרה אפי' פניחה ע"ז קרקע, וא"כ יש גמון שיאית: לר' תדאי ז' אורו ב"ז דוקא. לחזק' לפחזירה אום אורה ב"ז אום דעתו לפחזירה, ולאיכא דאמרי או אורה ב"ז או דעתו לפחזירה.

4' ע"פ, בעי ירמיה תלכוון ... מטה מבו, תיקו, ורש"י

ר' ירמיה חקר - כשכל פאמוראים דברו ע"ז אורה ב"ז לפחזירה פניחו ע"ז פאום כוונתם פיתח לחיב אורה ב"ז מ"ז וכך שפניחו מ"ז אין לו שם חזרה, או שפחזיר פוא לכא לפחזרה ע"ז קרקע מ"ז (שפ"י פיתח לפניח את פתבשילים ע"ז קרקע כשכלא ר"ז לפחזירם לתנור) - וכך שכלא פניחו ע"ז קרקע אפי' שאינן מחזיק בה אלכא פניחה ע"ז מטה ע"יין שם חזרה ע"ז - ופניחו בתיקו

לענן פלכא נחלקו פראשונים מן פק"ז אע פק"ז -

5' רבינו חננאל שם, פ"ס' בה"א ... פמטה, פני ... לחומראו, ור"ן (בר"ף י"ז ע"ב) ד"א לכא שן

שיטת ר"ח כע"ק בחזק' ופשט את שאלת ר' ירמיה לחומראו, שכל זכירה פבאפ למנע אסור דאורייתא ספיקא לחומראו.

6' רמב"ם פרק ע' שבת פלכא '... ואפילו ע"ז כירה ארופה או מכוסה'

רמב"ם פסק לקולא בין בר' תדאי (אבל לכא כא"ז בחזק' י"ז) ובין בשאלת ר' ירמיה

7' פגפות מ"י שם אות ד', ... אחר פחזירה'

בספר פתרומו פיקל אפי' פניחו ע"ז - ופיינן ע"ז בדעתו לפחזירה וכא"ז בדברי חזק'י, וא"כ לפחזירה ז' או שכלא פניחה ע"ז או דעתו לפחזירה, לרמב"ם ז' שכלא פניחה ע"ז וכלא איכפת לו בדעתו ככלל, ולר"ח ז' אורה ב"ז ודעתו לפחזירה.

8' ש"ע אור"ח סי' רנ"ג ע"ז סע"ז ב' דברי פמחה ורמ"א, לפחזירה'

ש"ע כרמב"ם (אורה רותחת' נפרש לקמן), רמ"א כר"ח

9' בה"ע שם ד"ה ודעתו לפחזירה, אפשה שיש לפקד...'

בה"ע לפסתפק אום אפשה לפסוק ע"ז ספ"ת, ובדאי אפשה לפקל בצורה ב"ז אפי' שאינן בדעתו לפחזירה או לכא פניחה ע"ז (ופניחה ע"ז ספ"ט) אום דעתו לפחזירה.

גמא מ"יין אור שאלה בתנאי חזרה -

10' ע"פ גמא, בעי רב אשי ... תיקו, ור"ח שם, תלכום ... לחומראו

רב אשי לפסתפק אום כשפניח את פתבשיל בקדירה אחרת ביטל את שפ"י פראשונה, וכשבא לפחזירו שאינן ע"ז שם חזרה אפי' שזורו ב"ז ודעתו לפחזירו - פ"ח פסק לפחזיר, ורמב"ם לכא פזכירו וז"כ פיקל וכדלע"ז

11' ר"ן פרק כירה (בר"ף י"ז ע"ב) ד"ה בעי רב אשי

בר"ן ישנם ב' פירושים: או ששאלת רב אשי כפשוטו אום פצברת פתבשיל לכ"ש מאכלת את שפ"י פראשונה (ורק פמחה פ"ז כ"ז שני קולא) - או דבכ"ז שני ודאי לכא מיחזי כמבשיל (וכמו שפמחה פקלען בכ"ש) ורב אשי איירי בשר"ז לפחזירו לכ"ז אוז לפחזירו לכירה

12' מנן אברפס סי' רנ"ג ע"ז ס"ק כ', לפחזירה, ושפ"ז אות מ"ז, ולכא פזכרת!..'

לפי גמא רמ"א פחזיר בפנה מוחס מוחס כר"ח וכמו שפחזיר ע"ז (#8). אבל פמ"ב לכא פביאום דפא לפירוש פשן בר"ן לכא לפסתפק רב אשי בכ"ז שני ומחזיק יש לפקל. (אבל כשבא לפחזירו לכ"ז ככאורה פ"ז פמ"ב אסור.)

מותר להחזיר קדירה לכירה אפי' בשבת אם התבשיל מבושיל כ"ז (אחרת אסור משום בישול דאורייתא) ופכירה גרופה או קומא. במ"א למדנו שקיימים תנאים נוספים בכדי להפחית חזרה - שפכיל יאשה בלורת חזרה ול"א שפ"י דכחלתה בשבת. לממב"ם של"א פניחו ע"ז קרקע (וכן פסק שו"ע) ול"ח שאזו ביזו ודעתו כל פזמן להחזירו (וכן פסק רמ"א) ול"א שפכיל עדיין בכ"ז. פשו"ע פוסק אזו תנאי שלכאורה אינו מופיע במ"א:

1' שו"ע אור"ח סי' רנ"ט סעיף ב' ורמ"א ... ודעתו להחזירה'

דפי פשו"ע אין להחזיר תבשיל בשבת אפי' אפי' צדין רוח - ול"א פסביר למ"א -

2' משנה ברורה שם ס"ק נ"ד

פמ"ב מפרש את דברי פשו"ע ד"א כתנאי נוסף בהלכות חזרה, אל"א שב"א להחזיר ל"ן שלשיתו בסי' ש"ח דיגבישול אחר בישול בל"ח שנגעו, אם יחזיר תבשיל שכזה לכירה בשבת חייב משום מבשיל. ואפי' של"א פירש פשו"ע בדבריו כ"אן מנדובר בדבר ל"ח דוקא, פרי סתם בתש"י יש בו רוב - ואפי' נ"ד בדבר יש מותר להחזיר אפי' כשנגעו.

3' משנה ברורה ס"ק ס"ח, ... בכ"ז אונ"י, בה"ע

פמ"א כתב ש"ע בדבר יש שנגעו אסור להחזיר - וא"כ ס"ד שפ"א תנאי בהלכות חזרה - שפרי אין בישול אחר בישול ב"בש ל"כ דדעתו!

4' בה"ע סעיף ה' ד"ה ובלבד, ... עכ"ל, אבל הביאור הגר"א ... כהגר"א

פמ"א סובר ש"ע נגעו בל"ח פשו"ע פראשונה ופ"א להחזירו ד"ן כ"אילו בא להשקות בתחלה, ופ"א חולק וסובר דכ"ז ש"א בו משום בישול מותר להחזירו אפי' אם נגעו - ופ"א נ"א דל"ח פ"א פ"א.

וא"כ - בכדי להפחית חזרה קודם כל חייבים להבטיח ש"א חש בישול דאורייתא בהחזרת פמ"א, שנת הכירה חייבת להיות גרופה או קומא, ותנאי של"י - שעדיין ל"א נתבשלה פשו"ע פראשונה.

ופ"א ד"ע למדנו את שיטת פתוס' (ד"ז #9, מס' 6) שיש אסור חזרה בע"ש סמוך לחשיכה גזירה א"א שבת. ל"א ר"אין את דעת פרא"ש של"א גזרו בא"י מבושיל כ"ז ש"א לחשוש שיב"א להחזיר תבשיל כ"ז בשבת - דבר פ"אסור משום בישול דאורייתא, ול"כ ע"ז בחי' לממ"ר ל"א גזרו, ויש ד"עין א"כ בע"ש יש ל"ר ל"מילי כל פתנאים של"אדנו בד"ז פקודם - דמסבר"א יש מקום לממ"ר א"כ - למש"ל - פניחו ע"ז קרקע מ"מ"א נתבשלה פשו"ע פראשונה וא"כ ע"ז ש"א חזרה א"כ אין א"סור בע"ש שפרי ל"א גזרו אל"א ע"ל חזרה!

5' רא"ש פרק כירה סוף סי' ב', אמר רב זריקא אמר רב א"י ... בכ"ז ע"ן

לכאורה מפורש ברא"ש ע"ז את פתנאים פ"א מ"א

6' רא"ש פ' במה אומן סי' ב', אבל זה ק"ק על מנפ"ס ... אחר פ"מ"ד

כ"אן מפורש פ"ק - ד"ע בע"ש ל"ז כל פתנאים

7' ביאור הגר"א אור"ח סי' רנ"ט סעיף ב' ד"ה ד"ן (אות נ"א) ... כ"ז

דפי הגר"א פסק פרא"ש ע"ז פתנאים בע"ש, ובמ"א אומן פצתיק ל' פתוס'.

8' משנה ברורה סי' רנ"ט ס"ק ע"ב, ... ל"א בע"ן ב"ז

מ"ב כ"א ר"א ו"ז אל"א א"ק.

9' ר"ן פרק כירה (בר"ף י"ז ע"ב) ד"ה מ"ה

דפי פירוש"ל כל שבתחלת פשבת פ"י ע"ל פכירה ל"א מתבשלה פשו"ע וא"ן ל"ר בתנאים פ"א (רק א"ק)

10' רמ"א אור"ח סי' רנ"ט סעיף ב', ו"י"א ד"כ"ז אינו אסור רק ... וא"ב להחזיר

פמ"א דפק"ל כ"ן וא"ב להחזיר ששבת ל"ז כל פתנאים.

לדאן דין חזרה בע"ש ובשבת - שאסור להחזיר תבשיל שנתבשל כ"ז (ולמ"ט אפי' דא נתבשל כ"ז - כג שאינו חי למארי) לאש שמוך לחשיכה כל כך שלכא פ"ה יכול להפריח עד שקיפ"ח אילו פ"ה לונן - אולא אס אורף את פחלים או יכסה אותן באור - גזרה א"כ שבת. במקום לזרז אפטר לסמוך על שיטת רש"י בפירוש פמלה, בשבת' שם במ"א שאין איסור חזרה מבצ"ה כ"ל (ולחמתה גזרה זו של חזרה בע"ש כמאז ופי' דא לנע שפ"ה פ"ה פשו"ע - ולפי' בה"ד לכת' גס לאשכנזים אסור להשקות על כירה שאינה או"ק כל דבר שצ"ח מ"מאק ויפ"ה לן - וממילא צ"י או"ק גס ב"ה איסור חזרה). בשבת אסור להחזיר תבשיל שפוסר מן פאש בע"ש א"כ התבשיל מבוש"ל כ"ז, צד"ח רותח - דפ"ינן ע"ש שפי"ב ולמ"ט א ש"כא נ"מאן למארי - אס יש בו רואב (ולמ"ט א אפי' אס אין בו רואב), פכירה או"ק, דא פנח את התבשיל ע"כ קרקע, ולמ"ט א שצ"ח ביזו ובדעתו פ"ה להחזירו, ולמ"ט א פ"ה אפי' בכ"ר. ופ"עס בכ"ז פ"ה רש"י מ"מ דמיחזי כמבש"ל. ואס פ"ה על פאש אס כניסת בשבת אפטר להק"ה במ' לזרז ולחזיר כל שנתבשל כ"ז, דא נ"מאן למארי - אס יש בו רואב, ופכירה או"ק.

פראשונס דנן בכמה ל"ורים ובהם נתחדשו פ"ככות:

1' ר"ן פרק כירה (בריי"ט ע"א) סוף ד"ה תנן רבנן מביא, וכן נמי מותר ... על פאש'

פ"ר"ן פתיר ח"מוס דבר יבש ו"ונן שפ"ה מבוש"ל כ"ז ע"כ צ"ה שמניחו ע"כ קדירה פ"עומדת ע"כ ע"כ מ"מארה - וצ"כ ש"ם תנאי מתנאי חזרה - שאין דרך בישול בכך ול"א מיחזי כמבש"ל.

2' ש"ע א"ח ס"י רנ"ג סעיף ה', ... בישול בכך, ומ"ב ס"ק פ"ז ... ואין נראו כמבש"ל

פשו"ע פסק כמ"ע ר"ן - וצ"כ כל דבר שאין דרך להבש"ל ע"כ אין איסור הפנחת תבשיל ע"כ בשבת - ובלדג פ"ה תבשיל מבוש"ל כ"ז, ואס יש בו רואב - שלכא נ"מאן למארי.

3' ש"ת אגרות משה חלק א"ח ס"י ע"ד תשובה ע"ה בישול

מיתקן פ"עשו לח"מוס ואינו יכול להבש"ל דא שייך בו מיחזי כמבש"ל. אס יש לו כמה מדות חוס צד"ח שייך ח"מוס ואסור משום שפ"י, ואס פ"ה מ"ק"ף את פקד"ה מכל פ"דדים ואס למארה אסור משום פ"מאנה. וצ"כ שפ"לכ"ס חשמלית אפטר להבש"ל ע"כ ואס אפטר לשנות מדת פחוס ד"נן ככירה וצ"י כ"סו להפ"ה ואס כל תנאי חזרה כ"י להחזיר ע"כ. אס אפטר להבש"ל ע"כ אב"ל א"כ לשנות את מדת פחוס ד"נן תבשיל, אב"ל אסור להחזיר אול"כ פ"ה מ"כוספ וצ"י גס שאר תנאי חזרה. אס א"כ להבש"ל ע"כ אב"ל אפטר להשנות את מדת פחוס צ"י לכסותו להפ"ה - אב"ל אס פ"ה מ"כוספ מותר להחזיר ב"ה תנאי חזרה. ואס א"כ להבש"ל ע"כ ואס א"כ לשנות את מדת פחוס א"כ לכסותו וצ"י ש"ם תנאי אפי' לחזרה (ובלדג שלכא נ"מאן ע"כ דבר שלכא נתבשל כ"ז או לח שנתבשל ע"כ).

פ"מ"רדכי דן על שאלה ק"ת שונה ממה שראינו בר"ן:

4' פ"ה פ"ה מ"רדכי פרק כירה (ריש פ"ע"א) ,ופ"מכ"ס ב"בוקר ... ע"כ קדירה ריקנית'

פ"מ"רדכי פתיר חזרה ע"כ קדירה ריקנית פ"עומדת על פאש, ודינן כ"אילו או"ק

5' ש"ע א"ח ס"י רנ"ג סעיף ג'

פשו"ע פ"ה ע"כ ש"ר ע"כ א"כ תנאי חזרה

6' בה"ע ש"ס ד"ה ויזר ..., אס פ"ה מבוש"ל כ"ז, ,אח"כ מ"מארי פ"מ"ט ...

קדירה מ"מארה מותר להפ"ח ע"כ תבשיל ב"ה תנאי חזרה שאין דרך בישול בכך אב"ל קדירה ריקנית ד"נן כ"א"ק וצד"ח מיחזי כמבש"ל ב"ה פ"מארי, וצ"י מ"ה פ"ה ב"נפ"ס - וצ"י ד"ה ע"כ קדירה ריקנית? ויזר מ"ה מ"מאן ע"כ (ד"ה #8, ס"ח 7) בדברי פ"מארי אס פ"ה ד"ה ע"כ את פחלים ולבש"ל - אסור ולכ"ן אין או"ק מ"מארי מתנן וכן מפורש במ"ב.

7' מ"ננה ברורה ס"י רנ"ג ס"ק פ"א ..., ויש"ם פ"ה קדירה ע"ה

פ"מכ"ס את תנורו במכ"ס של פ"תנן ע"כ דא ק"י"ס בו ק"מ"ה שאין כ"אן ש"ם פ"כ"ר - וצ"כ ק"ש"ה למ"ה פ"מארי יש לזרז בתנאי פ"ה מ"מארי כמבש"ל פ"ה כל שפ"ה או"ק אין ד"ה ע"כ כ"י ו"לכ"אורה צ"י ש"כ שפ"ה ע"כ מיתקן ש"כ"ה - א"כ ש"מ"ב שפ"ה כ"ת אין ד"ה ע"כ - שייך מיחזי (אול"כ שפ"כ"סו פ"ה פ"כ"ר). אב"ל קדירה מ"מארה יש לה ש"ם פ"ה ע"כ מ"ה ופ"ה כ"אילו אינו מבוש"ל ע"כ פ"ה אול"כ על פ"ה קדירה - ואין כ"אן מיחזי. דא כ"ן ב"ריקנית שאין לה ש"ם פ"ה ע"כ מ"ה ודינן כ"סו ב"בד" - ודין פ"ה ככירה ק"מארה, וצד"ח יש לזרז בש"ר תנאי חזרה.

משה	אורח חיים	אגרות ³
<p>תשובה: על פלטה חשמלית אם א"א להתבשל שם או מותר להעמיד קדירה חמה אם אין שם אלא מדה אחת להתחם ואם יש שתי מדות אסור, והוא שלא יהיה באופן הטמנה שאז יהיה הטמנה בדבר המוסיף הבל שאסור. ועל שולחן המחומם באדים כמ"מארה שאפטר להתבשל שם וא"כ הוא ממילא דרך בישול אך אף אם א"א להתבשל שם כמ"מארה שהוא בדרך הטמנה ואז אסור, ואם אינו דרך הטמנה כגון שאינה מכוסה כלה מתר.</p>	<p>לה) האם מותר לחמם קדירה שנתבשלה היא חמה קצת ע"ג מכש"י"ים שנועדו לחימום ולא לבישול, כפ"ה חשמלית (האם פ"ה"י"ט האט טריי) או שולחן מחומם באדים (סטייט טייבל), גם בלא הפסק קדירה, דאין דרך בישול בכך.</p>	

פּעטלעך

מען קרא פּעטלעך: חוסי וראיש (שו"ע) רק כשהפּיסי צאנד עקד'רע
ר'ן בשם פּעטלעך (שו"ע) אפ"א אפ"א אפ"א / ראש'א בק אבוספּ עגאבי

ערה שבת

אסור עפּטאין בדבר פּוסי' הבע

רש"י: אסור פּעטלעך ברמ"ץ וחיתו אח"כ בשבת
ר"ף וראב"ם: שאר חרתיח, יג'עפּ, חצטמן, יכספּ, ירתח ואיחז כאבשע

מצב פּתבשיל: קדרא חייטא: רש' (רא' אין עמחוח) - אותר / ר'ת (שו"ע ורא'א) - אסור
בשיל ודא בשיל ע"א עאכעו רק בבוקר: מרדכי ברש' - אותר / אר'ג'רש' - ר'ת (רא'א) - אסור
בשיל ודא בשיל ע"א עאכעו ע"ג בעילע: אסור טכ"ע
מבוסע כאב"ד: רש' - אותר / ר'ת (שו"ע ורא'א) - אסור
מבוסע כ"צ: רש' (רא'א אין עמחוח) - אותר / ר'ת (שו"ע ורא'א) - אסור

חוצר פּיסי

קדרא חמפּ שפּוסרפּ מפּאש: רבינו ברוך ורש"י (שו"ע) - אומ"ל / ר"ן - א"ל
כירפּ גרופּפּ: רבינו ברוך ורש"י (ב"י) - אומ"ל / ר"ן - אומ"ל (מ"ל) - א"ל
רמ"ף: ר"ף וראב"ם - אומ"ל / רש"י (שו"ע) - א"ל
דבר שאומ"ל ע"ג דבר פּאסיק פּבט שאפּשר עפּטאין בו: ר"ן - אומ"ל ואסור / ר"ל - א"ל
דבר שאומ"ל ע"ג דבר פּאסיק פּבט שא"א עפּטאין בו: ר"ן - אומ"ל / ר"ל (מ"ל) - א"ל
כירפּ קטומפּ: ר"ן ברש"י - אומ"ל / רוס' ור"ן (שו"ע) - א"ל
עפּת, צב"ע וכו': א"ל

בין פּששות

אומניס את פּחאין

רש"י (שו"ע): בדבר שאומ"ל שאין חשש שפּטמן וירתיח, ובדבר פּא"ל אסור
ר"ף וראב"ם: בדבר פּא"ל שאין חשש שחתיח - שכבר נחפּ, ואירתיח - שפּוא חס
קדבר שאומ"ל שאין חשש חיתו בשעת הפּטמנ: שפּוא חס

שבת

אין אומניס את פּחאין

רש"י: בכ"ע דבר עזרפּ שאר נצטמן וירתיח / רא"ש - ערשבי"א - ויחתיח
ראב"ם: באומ"ל אסור רא"ש וחיתו, בא"ל שאר ירתח ואיחז כאבשע

כיספו ונתג'עפּ אותר עכסותו (וגם עפּוסי' ועפּחיל'ע)

מבוסע כ"צ: אותר

אין מבוסע כ"צ: אפ"א - אותר / ב"מ (מ"ל) - אסור

אותר עפּטאין את פּזון

רש"י: עשאר ע"ל צינעו

ראב"ם (שו"ע): ע"ג עשאר ע"ל חואו ע"א יצטמן יותר, ואסור עחאאו כ"ע

פינפּ מתיח עמתיח אותר

רש"י: כשפינעו ע"ל

ראב"ם (שו"ע): ע"ג כשע"א פּתכוון ע"לעו אותר עשאר ע"ל חואו, ואסור עחאאו כ"ע

שפייב

עפשיפות קדרה ע"ג כירח שלא כדרך פטאנף: רש"י. אותר / תוס' ר"ן (של"ע) אסור
גזירה שאאיחנה קאחטם

על איצב אחקן ובאיצב אגב חיישין לחיתוי:

כירח שפסיקוה בקש וגבא: אין חשש חיתוי ואותר בכל תבשיט
כירח שפסיקוה בגפת ובעלים ואינוה ג"ק: קיימת חשש חיתוי
כירח שפסיקוה בגפ"ו וסלק פתחים פצצה: ר"ן. כג"ק / ראב"ם. אג"ק
כירח שפסיקוה בגפ"ו ופ"א ג"ק: אין חשש חיתוי. ר"ן. פיכר / ר"ם. פיסח פד'
סמיכה לכירח שפסיקוה בג"ו ואינוה ג"ק: אין חשש חיתוי
כופח שפסיקוה בקש וגבא: אין חשש חיתוי
תנור שפסיקוה בקש ואינוה ג"ק או בגפת וג"ק: יש חשש חיתוי
תנור שפסיקוה בקש וגבא ופ"א ג"ק: ע"א. אין חשש חיתוי
תנור שפסיקוה בגפת ובעלים ופ"א ג"ק ע"א. ר"ן וראב"ם. אין חשש
סמיכה לתנור שפוסק בקש או ג"ק: יש חשש חיתוי
כופח שפסיקוה בגפת ובעלים ופ"א ג"ק: יש חשש חיתוי

ואפילו על אחקן ששיק בו חשש חיתוי.
באיצב סוג אאכל ובאיצב אגב חיישין לחיתוי:

דברים פסובים חיים כמבוסים: אין חשש חיתוי
דברים פנאכטים חיים אבט טובים יותר כשהם מבוסים -
ודברים שאינם נאכטים אכטו מבוסים:
בשר חי: אין חשש
מבוסט פחות ממאב"ד ונתן בו עצם חי: אין חשש
מבוסט פחות ממאב"ד: יש חשש חיתוי
מבוסט כמאב"ד: חנני (מנהג ערש"ת וס' ורא"א). אין חשש / ראב"ם (ש"ע) יש חשש
מבוסט כ"ס ומצטמק ויפה לו: רישאואט בר יפודה. אין / רבושאואט (ש"ע) יש חשש
מבוסט כ"ס ומצטמק ורע לו: אין חשש
מבוסט אפ"י פחות ממאב"ד לצורך אחר: ארדכי. אין חשש / אר"ב (ש"ע) יש חשש

חזרה

החזרת תביעות מבוטל כ"ג לאש מגולגל בשבת שללא בדרך פסאנף:
רש"י אורת / ר"ן, רחמי (ש"ע) אסור

ערה שבת סמוך לחשיכה בש"ע אסור ש"א ב"י כבוד להנתיח קדירה שכ"ג אש שכ"ג אלו פ"ג ונת

רש"י (ש"ע, רמ"א במ' צורק) : אורת / תוס', ראש' (רמ"א טוב עפחמיר):
ח"י אורת לכ"ג
ט"א נתבשל כ"ג : ראש' אורת/ סמ"ג כנתבשל
נתבשל כ"ג : אינה גרופה אסור (א"ס שבת)
גרופה : ראש' (מ"א) אורת/ תוס':
הניחה על קרקע אסור
ט"א בידו אורת

נט"ע אב"ו ובהא עפחמיר בשבת

כסאין חשש בישול דא"ו נתבשל כ"ג, זבלח:
ש"ע צ"ע יושב/ רא"א: לא נשאו ל"א
ש"א כדרך בישול (ע"ג קדירה מ"א, כנגד המדורה) : ר"ן (ש"ע) אורת
כדרך בישול : אינה גוף אסור
גוף (ובן על קדירה ריקנית) : אסור, א"ס כן -

לא נשאו : ע"א / ע"א (מ"ב) א"ס
לא פנחו על קרקע : ר"ח, ראב"ם (ש"ע) / ספ"ת ב"ס
דעתו עפחמיר
1918 בידו : ר"ח (מ"א) / ראב"ם (ש"ע) א"ס / ספ"ת (מ"א)
רק כסאין דעתו עפחמיר
דעתו עפחמיר : ר"ח (מ"א) / ראב"ם (ש"ע) א"ס /
ספ"ת רק כשפנחו על קרקע
מ"א : רק שאינו בידו
לא פנחו ב"ש : ראב"ם (ש"ע) א"ס / ר"ח (מ"א) א"ס :
ספ"ת ראשון ב"ו /
ס"ת מ"ש ב"ו : רק א"ס עפחמיר לכ"ג

נט"ע משחשיכה ובהא עפחמיר

כסאין חשש בישול כ"ג בנט"ע אב"ו
ש"א כדרך בישול : כ"ג
כדרך בישול : אינה גוף אסור
גוף : ר"ן אורת (מ"א ב"א נשאו) / ש"ע, רמ"א טוב עפחמיר כ"ג